

Complexnummer: 525472

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Peel-Raamstelling

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

525473, 525474, 525475, 525476, 525477, 525478

Woonplaats

Meijel

Gemeente

Peel en Maas

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdoject

Meijel

Complexomschrijving

Inleiding

In het tot omstreeks 1900 moeilijk begaanbare terrein van de Peel is in 1939-1940 door het Nederlandse leger een deel van de Peel-Raamstelling aangelegd. Deze stelling bestaat te Meijel uit een verdediging van de Vossenbergrand, een hoger gelegen zandrug door het Peelgebied, welke als een belangrijk acces door de Peelmoerassen fungeerde. Ten noorden van het acces begint de Grote Peel, het gebied ten zuiden van de Vossenbergrand was eveneens Peelmoeras, maar is na de Tweede Wereldoorlog ontgonnen. Het strategische belang van de Vossenbergrand was enerzijds gelegen in de accesfunctie van de zandrug, en anderzijds gelegen in het overzicht dat de hoger gelegen Vossenbergrand bood over het strategische landschap. De Vossenbergrand was dan ook van groot strategisch belang en diende derhalve als acces verdedigd te worden. Daartoe zijn er in '39-'40 zeven kazematten gebouwd, waarvan er anno 1999 nog vijf overeind staan. Deze accesverdediging is dus tamelijk gaaf bewaard gebleven en bestaat heden ten dage nog uit drie S-KAZEMATTEN, twee B-KAZEMATTEN en de RUÏNE VAN EEN G-KAZEMAT (1), welke het enige overgebleven exemplaar in Limburg is. Voorts bestaat de Peel-Raamstelling te Meijel nog uit de Peelgebieden van de Grote Peel (ten westen van het dorp), en de veenontginingskanalen Helenavaart, Kanaal van Deurne en de Noordervaart. Langs de Noordervaart waren versterkingen aanwezig; deze zijn echter allen opgeruimd. Hetzelfde geldt voor de aspergeversperringen in de zuidelijke kanaaldijk.

De Peel-Raamstelling is een in het kader van de Strategische Beveiliging aangelegde linie, die, ver buiten de Vesting Holland, een eventuele Duitse opmars door Noord-Brabant naar België en Frankrijk moest afstoppen, en, na 1940, vertragen. Hoofdelement van de negentig kilometer lange stelling is de noordelijk van de spoorlijn Eindhoven-Venlo gelegen veertig kilometer lange, doorlopende anti-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tankgracht, ter plaatse van Venray gevormd door het Defensie- of Peelkanaal. Om doorschrijding van het kanaal tegen te gaan is de hoogte van de waterstand door zware betonnen stuwten annex verdeelwerken te beïnvloeden. Op de westelijke oever is een wal opgeworpen, waartegen en waarachter frontale en flankerende kazematten zijn gebouwd. In andere gebieden, zoals te Nederweert en Meijel, heeft men voor de verdediging gebruik gemaakt van natuurlijke (en reeds bestaande) barrières als bovengenoemde kanalen en Peelgebieden. De voornaamste wegen door de stelling waren voorzien van een aspergeversperring tegen gevechtswagens. In mei 1940 hebben zich te Meijel geen noemenswaardige gevechtshandelingen voorgedaan. In 1944 is er echter zwaar gevochten in het Peelgebied. Dientengevolge zijn er nogal wat kazematten -hoofdzakelijk langs het Defensiekanaal ter hoogte van Ysselstein- die duidelijke sporen van gevechtshandelingen vertonen. Ook is er soms schade ontstaan door naoorlogse beschietingen en pogingen tot opruiming. Ten gunste van de aanleg van een inspectiepad is plaatselijk de wal langs het Defensiekanaal gedeeltelijk dan wel geheel afgegraven. Verder zijn de nodige traditore kazematten (ofwel "achterliggende" kazematten, bedoeld ter flankering van de stelling) tijdens ruilverkavelingen gesloopt, dan wel onder het maaiveld verdwenen.

Ook zijn na 1940 de bruggen over het kanaal vervangen, terwijl de voornaamste wegen over het Defensiekanaal voorzien zijn van betonnen bruggen, dan wel wordt het kanaal via duikers onder de weg door geleid. Verder is plaatselijk het schootsveld bebouwd. De grootste aantasting van de stelling is echter na de Tweede Wereldoorlog de aanleg van de militaire luchtbasis 'De Peel' geweest. Ten gevolge hiervan wordt de stelling even ten zuiden van de Ripseweg bij Venray ruw onderbroken door de hekken van het vliegveld. Het kanaal is terplekke ten behoeve van de aanleg van de landingsbaan gedempt. Grote aantastingen van de stelling zijn er ook geweest te Weert en Nederweert, hoofdzakelijk de kazematten die in frontlinie langs het kanaal hebben gestaan. Veel van deze kazematten zijn ten prooi gevallen aan woningbouw (sloop), bedrijfsvestiging (sloop) en in sommige gevallen ook tuinverfraaiing ('verbouwing' tot schuurtjes en dergelijke). Ondanks dergelijke wijzigingen is de Peel-Raamstelling tengevolge van de ligging in het dunbevolkte buitengebied goed tot zeer goed bewaard gebleven en kan men hier een zeer goede indruk krijgen van een Nederlandse verdedigingslinie uit de jaren '30.

Omschrijving

De kazematten te Meijel zijn allen gebouwd naar ontwerp van het Bureau Stellingbouw van de Nederlandse genie, ontwerpen welke dateren uit april 1939. In Meijel werden de kazematten gebouwd door de Hollandse Betonmaatschappij te Den Haag. De bouw van de kazematten werd door het winterse weer fors vertraagd, oplevering vond plaats februari-maart 1940. G-kazematten zijn reeds in de Tweede Wereldoorlog vanwege hun gietstalen koepel ontmanteld en later veelal gesloopt. De ruïne van de G-kazemat op de Vossenbergh heeft het waarschijnlijk dankzij de ligging midden in een bosgebied overleefd. De loopgraven, gevechtspuilen en andere versperringen hebben het niet overleefd. Zoals gezegd, alle kazematten onderhouden een duidelijke relatie met elkaar omdat ze gezamenlijk een ACCESVERDEDIGING vormen. De in de stelling -en ook in deze accesverdediging- meest voorkomende en meest gebouwde kazemat is de S-KAZEMAT. Deze werden in de stelling veelal op een regelmatige afstand -om de 200 à 300 meter- van elkaar geplaatst; bij sommige strategische plaatsen wat dichter op elkaar. De gewapend betonnen kazematten van het type S zijn eenvoudige en in vergelijking met de andere type kazematten goedkope gevechtsofstellingen. Deze kazematten, vanwege de vele uit het beton stekende maskeringshaken ook wel "stekelvarken" of "spinnepkop" genaamd, boden door de driezijdig afgeschuinde frontzijde met drie schietgaten gelegenheid om met een lichte mitrailleur zowel frontaal als flankerend vuur in drie richtingen te geven. Het schootsveld vanuit de schietgaten overlapt elkaar gedeeltelijk en bedroeg 190 graden. Door de aard van de kazemat was deze uitermate geschikt om langs een lineair element als de Zuid-Willemsvaart (of in dit geval de Vossenbergh) geplaatst te worden en overschrijding daarvan te verhinderen. Het nadeel van de grote schietgaten aan de frontzijde, die, ondanks de beschermende twee centimeter dikke stalen blinden, een niet te moeilijk doel zouden zijn voor vlakbaanvuur, werd op de koop toegenomen. Een ander

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

nadeel van de kazemat was de relatief geringe frontdekking van tachtig centimeter dikte. Om de kazematten te maskeren werden verschillende technieken toegepast. In mei 1940 was de maskering van veel kazematten echter nog niet gereed. Te Meijel zijn er geen kazematten met nog zichtbare sporen van camouflageschilderingen (iets noordelijker, te Helenaveen in de provincie Noord-Brabant, wèl). In de keelzijde is een lage toegangsdeur aangebracht. Nog in de Tweede Wereldoorlog zijn echter alle schietblinden en deuren naar Duitsland afgevoerd. In de meeste gevallen zijn thans de schietgaten en deuropeningen dichtgemetseld. De kazematten zijn gefundeerd op een betonnen werkvloer. Overigens geldt voor alle kazematten dat de verder resterende metalen elementen aan en in het ex- en interieur van de kazematten van belang zijn, zoals de schietblinden en deuropeningen met scharnieren (een enkele keer nog compleet met deur), de resterende bevestigingshaken aan de keelzijde van de kazematten voor de -nooit aangebrachte- telefoonverbinding en de veelal aan de keelzijde nog aanwezige buizen voor luchtverversing.

Naast de relatief veel voorkomende S-kazematten zijn er te Meijel ook nog twee kazematten van een beduidend minder voorkomend type: de B-KAZEMAT. Ook dit type werd in april 1939 ontworpen door Bureau Stellingbouw van de Nederlandse genie. B-kazematten hebben een rechthoekige plattegrond en een sterke frontdekking van 1,20 meter gewapend beton en zijn daarmee duurdere gevechtsofstellingen dan de S-kazemat. Het schietgat staat altijd min of meer haaks op de frontlijn en wordt aan de frontzijde beschermd door een 'neus', een zware betondekking waardoor rechtstreekse treffers van het vuur van de vijand sterk werden bemoeilijkt. In de keelzijde bevond zich een stalen toegangsdeur, van een overeenkomstig type als in de S-kazemat. Nog in de Tweede Wereldoorlog zijn alle schietblinden en deuren naar Duitsland getransporteerd. In de meeste gevallen zijn thans de schietgaten en deuropeningen dichtgemetseld. Ook deze kazematten zijn gefundeerd op een betonnen werkvloer. Van belang is dat van de kazematten van het B-type relatief minder exemplaren bewaard zijn dan die van het S-type. Veelal is dit veroorzaakt door hun opstelling. Ze staan veelal niet direct aan een frontlinie doch op korte afstand hiervan, zoals in het open veld; hierdoor bleken ze vaak een sta-in-de-weg te zijn voor de moderne akkerbouw, huizenbouw of andere ruimtegebruikers. Dit gaat echter niet op voor Meijel, waar de Vossenberghoeve is gelegen aan de rand van Nationaal Park De Grote Peel en als zodanig geen bedreigingen ondervonden heeft. Andere B-kazematten in de stelling zijn te vinden in Weert en Nederweert. De ruïne van de G-KAZEMAT heeft een hoge zeldzaamheidswaarde. Van alle kazematten met een gietstalen koepel heeft in de gehele Peel-Raamstelling geen enkele kazemat de oorlog ongeschonden doorstaan. Reeds in 1941 verloren deze kazematten hun functie doordat de Duitsers wegens materiaalschaarste deze kazematten stelselmatig onttrokken van hun gietstalen koepels en deze tot schroot verwerkten. En de restanten diè overbleven, zijn in praktisch alle gevallen naderhand opgeruimd. Hierdoor is de ruïne op de Vossenberghoeve het enige relict van een G-kazemat in Limburg. Het type aan zich voldeed overigens goed: door het relatief kleine schietgat waren ze moeilijk te treffen. Daarnaast waren ze door hun lage silhouet goed te camoufleren. Gietstalen kazematten werden hoofdzakelijk geplaatst in het verlengde van de as van een brug of een weg. Overigens werden in enkele gevallen op plekken waar eigenlijk een G-kazemat op z'n plaats zou zijn, B-kazematten gebouwd, welke een stuk goedkoper waren. Dit was in Meijel niet aan de orde. Ter hoogte van Meijel is er in de Tweede Wereldoorlog -op enkele schermutselingen na ten tijde van de Duitse terugtrekking in '44- nauwelijks een schot gelost, derhalve zijn de meeste kazematten gaaf. Overigens geldt voor alle kazematten dat de verder resterende metalen elementen aan en in het ex- en interieur van de kazematten van belang zijn, zoals de schietblinden en deuropeningen met scharnieren (een enkele keer nog compleet met deur), de resterende bevestigingshaken aan de keelzijde van de kazematten voor de -nooit aangebrachte- telefoonverbinding en de veelal aan de keelzijde nog aanwezige buizen voor luchtverversing.

Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het complex heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als (structurerend) onderdeel van het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De stelling is als samenhangend geheel van verdedigingswerken in belangrijke mate bepalend voor de aard en het gebruik van de ruimte, en heeft derhalve een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde.

Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het complex: de Peel-Raamstelling is nog nagenoeg compleet (aanwezigheid kazematten, anti-tankgracht, defensiewal, schootsvelden, accessen etc.). Daarbij is het als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525473

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 november 2002
Kadaster deel/nr	82687/136

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Meijel	Peel en Maas	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Meijel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Meijel	D			144

Omschrijving**

Inleiding

Nabij het zuidpunt van de zandrug ligt kazemat K20, als onderdeel van de accesverdediging Vossenberg. De kazemat ligt aan de rand van het open veld, aan de frontzijde van de zandrug, is gebouwd in 1939-1940 en is van het type S.

Omschrijving

De kazemat heeft vanwege de naoorlogse ontginning van het (zuid)oostelijk gelegen voorterrein van de zandrug een indirecte historisch-ruimtelijke relatie met dit open terrein: de vijand werd immers van deze kant verwacht. De kazemat is gaaf en vertoont geen sporen van gevechtshandelingen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurerend) onderdeel van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 525474

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 november 2002
Kadaster deel/nr	82687/140

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Meijel	Peel en Maas	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Meijel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Meijel	D			141

Omschrijving**

Inleiding

Aan de noordwestelijke (achter) zijde van de Vossenbergrand, in de bosrand, ligt de B-kazemat K21, als onderdeel van de gelijknamige accesbescherming. Iets ten noorden van K21 begint de Grote Peel. De kazemat, hoewel schuin achter de K22 gelegen, flankiert vanwege de richting van de vuurmond in hoofdzaak de verder weggelegen K20.

Omschrijving

De kazemat ligt op de overgang van de zandrug naar de Grote Peel, in de bosrand. De B-kazemat flankiert het acces aan de achterzijde. De kazemat is gaaf en vertoont geen sporen van gevechtshandelingen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurend) onderdeel van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 525475

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 november 2002
Kadaster deel/nr	82687/103

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Meijel	Peel en Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Meijel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Meijel	D			141

*Omschrijving***

Inleiding

In de bosrand aan de zuidzuidoostelijke (front)zijde van de Vossenbergh ligt als onderdeel van de gelijknamige accesverdediging, de S-kazemat K22, daterende uit 1939-1940.

Omschrijving

De kazemat heeft een indirecte historisch-ruimtelijke relatie met het (zuid)oostelijk gelegen voorterrein van de zandrug. Indirect, want de vijand werd immers van deze kant verwacht, maar de huidige verkaveling/ontginning dateert van nà 1940. De kazemat is gaaf en vertoont nagenoeg geen sporen van oorlogshandelingen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurerend) onderdeel van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 525476

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 november 2002
Kadaster deel/nr	82687/118

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Meijel	Peel en Maas	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Meijel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Meijel	D			141

Omschrijving**

Inleiding

Aan de noordoostelijke (achter) zijde van de Vossenbergh, ligt als onderdeel van de gelijknamige accesverdediging, B-kazemat K23. Direct ten noorden van de kazemat begint het Nationaal Park De Grote Peel. De kazemat ligt op de overgang van de zandrug naar de Grote Peel, in de bosrand.

Omschrijving

De B-kazemat flankert het acces aan de achterzijde. Het flankert vanwege de richting van de vuurmond de S-kazemat K24, welke strategisch is gepositioneerd aan de meest oostelijke zijde van de zandrug. De vuurmond is open. De kazemat is gaaf en vertoont geen sporen van gevechtshandelingen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurerend) onderdeel van het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 525477

Status rijksmonument
Inschrijving register* 04 november 2002
Kadaster deel/nr 82687/177

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Meijel Peel en Maas Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Meijel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Meijel D 141

Omschrijving**

Inleiding

In de bosrand aan de meest oostelijke zijde van de Vossenbergrand ligt als onderdeel van de gelijknamige accesverdediging, kazemat K24. De kazemat is van het type S en dateert uit 1939-1940.

Omschrijving

De kazemat is strategisch gepositioneerd aan de meest oostelijke zijde van de zandrug, bedoeld om de toegang tot de zandrug van de oostelijke zijde te belemmeren. De kazemat is gaaf en vertoont geen sporen van gevechtshandelingen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging. Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurerend) onderdeel van het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote historische belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 525478

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	04 november 2002
Kadaster deel/nr	82687/188

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Meijel	Peel en Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Meijel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Meijel	D			141

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de zuidoostelijke (front)zijde van Vossenbergligt, als onderdeel van de gelijknamige accesverdediging, kazemat K25, ofwel de restanten ervan. Het is het enige restant van een G-kazemat in Limburg.

Omschrijving

De specifieke vorm van de G-kazemat, vierkant met afgeronde hoeken, is in het grondplan nog duidelijk zichtbaar. Naast het overgebleven grondplan liggen er in de directe nabijheid nog grote brokstukken. De gietstalen koepel is in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers verwijderd, gelijk bijna alle andere G-kazematten in Nederland. Hierbij is de kazemat opgeblazen.

Waardering

De kazemat is van algemeen belang. Het object heeft cultuur-historische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het resterende object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het resterende object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het resterende object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(structurerend) onderdeel van het Peelgebied dat als militair landschap cultuur-historisch van belang is. De kazemat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam. Ten slotte gelden de restanten van de kazemat K25 als belangwekkend "lieu de memoire" uit de Tweede Wereldoorlog.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)